

Kultur- og kirke departementet
Medieavdelingen
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Deres ref:
2006/02171 ME/ME3 CLH:elt

Vår ref:
#2043947/2

Saksansvarlig advokat:
Helge Stemshaug

Dato:
Oslo, 1. oktober 2009

HØRINGSUTTALELSE - LISTEFØRING VIKTIGE BEGIVENHETER

1 INNLEDNING – BAKGRUNN

Det vises til Kultur- og kirke departementets høringsnotat av 9. september 2009 vedrørende listeføring av viktige arrangementer.

Vi inngir med dette høringsuttalelse på vegne av Modern Times Group AS (MTG).

Høringsnotatet er utformet som en ”fornyhet høring” av departementets høringsnotat av 19. desember 2006 om samme tema. Bakgrunnen for den fornyede høringen er i følge departementet en utvikling i retning av at ”viktige arrangementer sendes i kanaler som kun en begrenset del av befolkningen kan motta”.

Etter MTGs oppfatning kan det stilles spørsmål ved behovet for den foreslåtte regulering, særlig i lys av utviklingen i kringkastingsmarkedet. Det er ingen utviklingstrekk som tyder på at man går i retning av at bredt distribuerte, vederlagsfrie kanaler ikke har tilgang til viktige begivenheter. De eksempler departementet benytter i sitt brev av 9. september 2009 er ikke egnet til å vise at en slik utvikling skjer, men viser snarere at bredt distribuerte, vederlagsfrie kanaler rent faktisk har tilgang til og når opp i kampen om rettighetene til å kringkaste fra viktige begivenheter. At kringkasterne i noen tilfeller i etterkant velger å videreselge rettighetene, er ikke et forhold som dekkes eller er ment å dekkes av den foreslåtte reguleringen.

MTG mener videre at den regulering som foreslås i høringsnotatet av 19. desember 2006 er i strid med Norges forpliktelser etter EØS-avtalen. Om en regulering i tråd med forslaget skal innføres, må begrepet ”vederlagsfritt fjernsyn” utvides til også å omfatte kanaler som ligger i betal-tv-operatørens grunnpakker.

2 FORHOLDET TIL REGLENE I TV-DIREKTIVET

2.1 Generelt

Direktiv 89/552/EØF som endret av direktiv 97/36/EF inneholder de nærmere regler om EØS-statenes adgang til å innføre en liste over begivenheter av vesentlig samfunnsmessig betydning med tilhørende regulering. Formålet bak direktivets regler er

å gi EØS-statene muligheten til å innføre regulering for å hindre at visse begivenheter sendes på betal-tv kanaler som er tilgjengelig kun for en del av den aktuelle statens befolkning.

Det direktivet gir adgang til er å etablere en regulering der kvalifiserte kringkastere gis en rett til å anskaffe rettigheter til å sende fra begivenheter som er oppført på listen fra den eller de ikke-kvalifiserte kringkastere som sitter med eksklusive rettigheter til arrangementet. De sentrale spørsmål som må løses i nasjonal regulering er derfor hvilke krav som skal stilles til kvalifiserte kringkastere, og hvilke vilkår slike kringkastere skal kunne overta eller tre inn i rettigheter på.

2.2 Kanaler som ligger i grunnpakkene er ”vederlagsfritt fjernsyn”

Departementets forslag innebærer at følgende krav må være oppfylt for at en kringkaster skal anses som kvalifisert:

- Den aktuelle kanalen må være tilgjengelig «uten krav om betaling av abonnementsavgift»
- Kanalen må være tilgjengelig i bakkenettet.

Det fremgår videre av høringsnotatet at det er kanaler ”som for eksempel NRK”, som ligger tilgjengelig i bakkenettet utenom betal-tv-operatørens pakker, som vil oppfylle kravene. Når det i høringsnotatet er snakk om abonnementsavgift gjelder dette altså tilsynelatende enhver abonnementsavgift til kringkaster eller distributør, og ikke bare betaling knyttet til tilgang til en enkelt kanal.

Etter MTGs oppfatning er kriteriet om at kanalen skal være tilgjengelig uten krav om betaling av abonnementsavgift», slik det er forstått i høringsnotatet i direkte strid med Norges forpliktelser etter EØS-avtalen. Det vises i denne forbindelse til direktiv 97/36/EF, der det i fortalens punkt 22 uttales følgende om definisjonen av vederlagsfritt fjernsyn:

*“[...]for the purposes of this Directive, ‘free television’ means broadcasting on a channel, either public or commercial, of programmes which are accessible to the public without payment in addition to the modes of funding of broadcasting that are widely prevailing in each Member State (such as licence fee **and/or the basic tier subscription fee to a cable network**).”* (vår utheving).

Etter direktivet er det klart at også kanaler som ligger i grunnpakkene til de ulike distributørene (”basic tier”) må anses som ”vederlagsfritt fjernsyn”. Departementets forslag slik MTG forstår det strider altså på dette punktet direkte mot ordlyden i direktivet, og en eventuell regulering må endres slik at også kanaler i grunnpakkene omfattes.

Som det vil bli nærmere redegjort for nedenfor, innebærer dette, sett i sammenheng med den faktiske situasjonen på kringkastingsmarkedet i Norge, at det er vanskelig å se noe behov for den foreslåtte regulering.

3 BEHOVET FOR DEN FORESLÅTTE REGULERING

Som nevnt begrunner departementet den fornyede høringen med en utvikling i retning av at «viktige arrangementer sendes i kanaler som kun en begrenset del av befolkningen kan motta». I høringsnotatet brukes landslagskampene i herrefotball mot Tyskland og Island, innledningen i fotball-EM for kvinner og salget av rettighetene til fotball-VM for menn som eksempler på denne utviklingen. MTG stiller spørsmål ved relevansen av de eksempler departementet bruker for å illustrere den påståtte utviklingen.

Når det gjelder landskampen for herrer mellom Island og Norge i september, ble denne sendt på kanalen Viasat4. Som departementet er kjent med, er Viasat4 tilgjengelig i grunnpakken til RiksTV i det digitale bakkenettet, og også i grunnpakkene til de øvrige distributører. Den tekniske dekningsgraden til Viasat4 står altså ikke tilbake for f.eks. NRKs kanaler, og Viasat4 oppfyller også direktivets krav til "vederlagsfritt fjernsyn", jf. fremstillingen over. En listeføring av viktige begivenheter med tilhørende regulering vil med andre ord ikke ha noen betydning for overføringen av de nevnte arrangementene. MTG bemerker i denne sammenheng at det opprinnelig var meningen at Viasat4 skulle distribueres gratis som enkeltkanal i bakkenettet på samme måte som NRK, men at dette ble nektet av NTV med myndighetenes godkjenning, jf. Samferdselsdepartementets tolkningsuttalelse av 22. august 2006.

Heller ikke de øvrige eksemplene i høringsnotatet, innledningen i fotball-EM for kvinner og rettighetene til fotball-VM for menn, er etter MTGs oppfatning egnet til å underbygge et behov for den foreslåtte regulering. MTG er ikke kjent med de nærmere omstendigheter rundt salget av rettighetene til fotball-EM for kvinner, men registrerer at NRK så snart det viste seg at det norske landslaget presterte godt var i stand til på kort varsel å skaffe seg rettighetene til å vise semifinalen og en eventuell finale i tilfelle av norsk deltakelse. Dette tyder etter MTGs syn på at årsaken til at mesterskapet i utgangspunktet ikke ble vist på NRK primært var et utslag av et bevisst valg fra NRKs side. Tilsvarende var salget av rettigheter til fotball-VM for menn etter det MTG kjenner til en beslutning NRK fattet på eget initiativ på bakgrunn av interne overveielser og kostnadmessige årsaker for 2010, og altså ikke et resultat av påtrykk fra rettighetshavere eller konkurrenter. MTG henvendte seg aldri til NRK vedrørende mulighetene for kjøp av disse rettighetene.

Situasjoner som de nevnte, der en kvalifisert kringgaster på eget initiativ velger å selge eller ikke å kjøpe rettigheter vil heller ikke påvirkes av den foreslåtte reguleringen. Heller ikke er reguleringen ment å dekke slike situasjoner. Formålet bak direktivets regler om listeføring av begivenheter av vesentlig samfunnsmessig betydning er å sikre bredt distribuerte vederlagsfrie kanaler tilgang til og mulighet for å kringkaste viktige begivenheter. At slike kringkastere selv velger å selge rettigheter til viktige begivenheter er ikke en situasjon som er ment å reguleres; det at dette skjer tyder snarere på at reguleringen er overflødig, ettersom bredt distribuerte vederlagsfrie kanaler jo har hatt tilgang til rettighetene.

På denne bakgrunn har MTG vanskelig for å se at departementet har underbygget synspunktet i høringsnotatet om at det er en utvikling i markedet for kringkasting av viktige begivenheter som tilsier at det er behov for å innføre den foreslåtte regulering. Etter MTGs syn er det da heller ingen utviklingstrekk som tilsier at en listeføring av viktige begivenheter er påkrevet i større grad i dag enn i 2006, da departementet forrige

gang foreslo en slik regulering. Tvert imot har utviklingen i markedet etter MTGs oppfatning klart vist at det ikke er behov for reguleringen.

Utbyggingen av det digitale bakkenettet i Norge er nå fullført, og analog slukking vil være gjennomført over hele landet i løpet av inneværende år. De aller fleste reklamefinansierte kanaler er i dag nesten fulldistribuerte i operatørens grunnpakke,, slik at NRK og TV 2 ikke lenger er de eneste kanalene med full dekning. I praksis innebærer dette at det kun er i de tilfeller viktige begivenheter sendes eksklusivt på smale nisjekanaler eller premium-kanaler at den foreslåtte reguleringen vil kunne ha noen virkning.

Det er ingen utviklingstrekk i markedet som tilsier at det går i retning av at begivenheter som kan være aktuelle for listeføring i større grad sendes på smale nisjekanaler eller premium-kanaler. Siden fotball-VM for menn i 2002 har så å si alt av slike begivenheter blitt kringkastet på kanaler som vil oppfylle kravet til "kvalifiserte kringkastere" (jf. punkt 2 over). Det er etter MTGs oppfatning ingenting som tyder på at dette er i ferd med å endre seg, og MTG kan heller ikke se at departementet har fremlagt opplysninger som tyder på det motsatte.

4 OPPSUMMERING OG KONKLUSJON

Etter MTGs oppfatning er reguleringsforslaget slik det fremgår at departementets høringsnotat av 19. desember 2006 ikke i overensstemmelse med Norges forpliktelser etter EØS-avtalen. En eventuell regulering må endres slik at også kanaler som ligger i TV-distributørens grunnpakke omfattes av begrepet "vederlagsfritt fjernsyn".

MTG kan i lys av situasjonen på det norske kringkastingsmarkedet uansett ikke se at det er noe som tilsier at det er behov for den foreslåtte reguleringen. Situasjonen i dag er at det alt vesentlige av begivenheter som kan være aktuelle for listeføring allerede kringkastes på kanaler som omfattes av definisjonen av "vederlagsfritt fjernsyn". Det er heller ikke noe som tyder på at denne situasjonen er i ferd med å endre seg.

På bakgrunn av det foregående mener MTG det ikke er grunn til å gå videre med departementets forslag.

Med vennlig hilsen
for BUGGE, ARENTZ-HANSEN & RASMUSSEN

Hallvard Fæhn Oftebro
Advokatfullmektig
Saksansvarlig advokat: Helge Stemshaug